

Yrkande
2024-09-18

M, D, L, KD

Nytt yrkande angående den höga kostnadsutvecklingen i Göteborg

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med grundskolenämnden, förskolenämnden, nämnden för funktionsstöd och äldre- samt vård och omsorgsnämnden, att identifiera orsaker till den höga kostnadsutvecklingen i nämnderna i relation till andra jämförbara kommuner med samma verksamhet.

Yrkandet

Göteborgs Stads grundläggande uppdrag behöver tydliggöras för att säkerställa att staden levererar fullgod välfärd till göteborgarna. Göteborgarnas skattemedel ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Politikens uppgift är inte att beskatta medborgarna mer än nödvändigt, samtidigt ska varje skattekrona göra nytta. Effektiviteten i kommunens verksamheter måste öka och omställningen till en mer effektiv och resultatinkriktad organisation behöver ske ute i nämnderna. Resultaten och kvaliteten i flera välfärdsverksamheter är alldeles för låga i förhållande till de resurser som förbrukas. För att kunna göra politiska prioriteringar behöver kommunstyrelsen i samverkan med nämnderna redogöra för bakgrunden till den höga nettokostnadsutvecklingen. System, rutiner, arbetssätt eller kultur som är ineffektiva och fördyrande eller som har oklar eller måttlig kvalitet och nytta för göteborgarna ska redovisas. Efter att sammanställningen är färdigställd är nästa steg att nämnderna ta fram åtgärdsplaner för att sänka kostnadsutvecklingen.

I budgetförutsättningarna för Göteborg 2025–2027 har stadsledningskontoret jämfört nettokostnaden i Göteborg med Stockholm, Malmö och riket inom förskolan, grundskolan, funktionsstöd, äldreomsorgen och gymnasieskolan. Enbart utbildningsnämndens siffror visar att nettokostnadsavvikelsen i Göteborg är lägre i jämförelse med referenskostnaden och övriga kommuner. En tidigare jämförelse som stadsledningskontoret gjort är nettokostnadsutvecklingen i Göteborg mellan 2013–2020. Kostnaden för välfärdstjänsterna har i Göteborg ökat med i genomsnitt 1,0 procent, i jämförelse med 0,3 procent i kommunsektorn. I samma rapport konstateras att *”Det kommer troligtvis att bli nödvändigt att politiskt utvärdera omfattningen av det kommunala uppdraget och hårdare prioritera det kommunala kärnuppdraget.”*. Politik handlar om att våga prioritera. En allt för alla politik med en växande kommunal kostym som urholkar de ökade skatteintäkterna leder på sikt till en mindre och sämre välfärd. Den kommunala kärnverksamheten behöver prioriteras framför ideologiska experiment och tomma löften.

Kolada har statistik som visar på Göteborgs ineffektivitet i jämförelse med andra kommuner. Staden har en stor organisation som sträcker sig från uppdrag som är lagstadgade till mål, strategier och uppdrag som över lång tid har tillkommit genom diverse politiska beslut. Vi behöver ta krafttag för att garantera att göteborgarna får valuta för de skattemedel som staden får. Fler resurser leder inte alltid till ökad kvalitet. Finns det strukturella problem i en verksamhet eller verksamhet som inte tillhör kärnverksamheten kommer ökade resurser nödvändigtvis inte leda till bättre kvalitet. Den lagstadgade verksamheten, välfärden vi erbjuder för medborgarna och personalens arbetsmiljö ska prioriteras före ideologiska experiment.

I en artikel i Dagens Samhälle från början av augusti 2024, där man jämfört dyraste och billigaste verksamheterna i samtliga kommuner, framkommer att den totala nettokostnadsavvikelsen i Göteborg för år 2023 är 4,9%. I jämförelse med flera kranskommuner ligger Göteborg sämre till än bland annat Partille, Lerum, Kungälv och Mölndal. Göteborg ligger även sämre till än Malmö och Stockholm. Samtidigt ser vi inte att Göteborg levererar högre kvalitet i välfärden. Under det senaste året har vi fått vittna hur välfärden urholkas. Löften om att minska administration och byråkrati har resulterat i färre lärare, större barngrupper och färre undersköterskor. Samtidigt som vänsterstyret med Socialdemokraterna i spetsen slagit sig för bröstet och hävdar att man sätter välfärden först.

Liknande siffror som visat tecken på ineffektivitet har vi även sett i beräkningar från Skattebetalarnas förening där det konstaterades att effektiviseringspotentialen i Göteborg motsvarade 2,4 miljarder kronor varje år (14,3%). Även Svenskt Näringsliv har tidigare påpekat att Göteborg levererar sämre välfärd än många andra kommuner trots högre kostnader inom bland annat äldreomsorgen.